

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési ára:
egész évre - - 10 K | fél évre - - - - 5 K
Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
KARDOS MIKSA.

Laptulajdonos:
Az ujvidéki nemzeti munkapárt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Lövész-utca
13. hová a lap szellemi és anyagi ügyeire
való mindenemű megkeresés intézendő.

— Telefon szám 137. —

A parlamenti helyzet.

A Kossuth Ferenc vezetése alatt álló függetlenségi és 48-as párt határozatai a politikai helyzetet semmi irányban sem módosították.

A parlamenti helyzet maradt, ami volt; a Justh párt technikai obstrukcióval akadályozza a képviselőház munkáját, Kossuthék pedig nem lelik helyüket a szituációban. Mi úgy látjuk, hogy a Kossuth párt vezéreiben vagy a böles belátás, vagy pedig a nehéz helyzetekben megállani képes határozottság hiányzik ahhoz, hogy pártjuk világos és érthető állásfoglalását provokálják. Mert azok az apró taktikai sakkhúzások, melyekkel „szózatuk”-ba a Justhék netán való politikai reménykedéseit már jóeleve kontrakarizozni igyekeznek, és az ideges erőlködés, amellyel a párt kebelében egyre erősödő széthúrást lehetőleg semmitmondó szölamokkal leplezni törekednek, a legjobb akarrattal sem minősíthetők olyan állásfoglalásnak, amelyet az e fajta politikai ravaszkodásokban kevésbé járatos választók megértenének. Pedig a közvélemény igen világosan tette fel a kérdést: helyesli-e, támogatja-e a Kossuth Ferenc vezetése alatt álló párt Justhéknek, kifejezetten a legradikálisabb választójog érdekében folytatott technikai obstrukcióját? És joggal várt erre az ország éppen a legnagyobb magyar ellenzéki párttól érthető és világos választ. Várt, de nem kapott.

Nem hisszük, hogy ez a taktikázás valami nagy előnyére válnék a Kossuth párt politikai megizmosodásának, de joggal volna képmutatásnak vehető, ha mi ezen siránkoznánk. Annál kevésbé tesszük hát, mert meggyőződésünk szerint a politikai ellenfél gyöngülésének a nemzeti munkapárt látja már ma is a hasznát s fogja látni még fokozottabb mértékben a jövőben.

A parlamenti helyzet a Ház baloldalán maradt tehát a régi: Justhék tovább üzik a technikázást, Kossuthékat a politikai hullámok ide oda dobálják,

a néppárt pedig tradicionális taktikáját követi és olyan helyzetre les, melyben grammnyi súlyával a helyzet serpenyőjét jobbra vagy balra billenthesse s a koalícióban elfoglalt kellemes politikai szituációját visszahódítsa.

De ha nem változott a helyzet a baloldalon, nem módosult semmiben a jobboldal részére sem.

A nemzeti munkapárt a technikai obstrukcióval ezután is a várakozás taktikáját szegezi szembe, mert elégtétellel szemléli, hogy az országnak az ellenzék kerékkötésével szemben eddig tanusított közönyössége miképpen alakul át szemelláthatólag határozott antipátiává.

Allítjuk, hogy soha még Magyarországon annyira ez ország polgárságának akarata és óhaja ellenére obstrukciót nem folytattak, mint jelenleg s ha egyáltalán ez a szomorú téma alkalmas volna a mulattatásra, csak mosolyogni tudnánk azon a kinos erőlködésen, mellyel a baloldal vezető politikusai a közvéleménynek ezt a gyilkos közönyösségét mentegetik.

Mert magát a tényt ők is érzik és az nyilvánvalóan fészélyezi is őket. Éppen ezért mindegyik magyarzza, de mindegyik másképpen. Apponyi Albert például a közönyösség okát abban keresi, hogy nyáron az emberek nem érnek rá törődni a politikával. Ma már az idő őszire fordult s úgy hisszük Apponyinak hamarosan gondoskodni kell majd új magyarázatról, mert hovatovább arra fog ébredni, hogy az ő mostani politikájának támogatására öszszel sem ér rá az ország. Az új magyarázatot azonban jó lesz, másképpen, lehetőleg hosszabb időre való érvénynyel megkonstruálnia, mert végre is fáradságos dolog évszakonkint automatic megeafolódó magyarázatok kigondolásával elrabolni a technikázás drága idejét.

Már Kossuth Ferenc más indokát tudja az ország közönyösségének. Ő abban találja azt, hogy az ország „gyanuperrel él”, hogy az obstrukció

„bizonyos” választójogi reform érdekében folyik.

Milyen diplomatikusan is fejezi ki magát néhanapján a Kossuth-párt érdekes vezére!

Világosan szólva, Kossuth véleménye szerint az ország ellenszenvvel nézi Justhéknek az általános egyenlő titkos szavazati jog érdekében folytatott technikázását. Az ilyesmit azonban a feyvertársak a világot sem vennék tudomásul. Elolvassák, azután konstatálják, hogy tulajdonképpen egyet akarnak.

A másik táborban, a Justh-párt körében az ország közönyösségén, sőt ellenszenvén egyszerűen tulteszik magukat. Ha a törvényhatóságok termeiben egymásután keletkeznek az obstrukciót megbélyegző határozatok, úgy nyomban készek a válasszal, hogy ezek a határozatok nem a közvéleménynek megnyilatkozása. Oh nem, mostanság a közvéleménynek megnyilatkozása a mezővárosok és falvak függetlenségi köreinek nagy fáradsággal és gyéren kipréselt határozataiban foglaltatik, a melyek mögött a legjobb esetben néhány tucat félre vezetett ember áll csupán. Holott nem is olyan régen, a Fejérváry-kormány alatt, a főispáni installációk idején ugyanazoknak a törvényhatóságoknak viharos állásfoglalását ugyancsak sokra tartották s a municipiumokat mint a közvélemény fontos szerveit külön alkotmányvédő intézkedésekkel bástyázták körül.

A nemzetnek a technikázók iránti erős és egyre fokozódó ellenszenv a kormánynak és a többségnek legnagyobb erőssége. Ez az országos hangulat az, amely a többséget a kitarásra lelkesíti és ez a hangulat egyuttal a bizonyítéka annak is, hogy a kormány a könnyelmű kerékkötés legyürésére a legjobb módot választotta, a mikor bőséges időt nyújt az országos hangulatnak minél erőteljesebb kifejlődésére.

A Kossuth párt határozatai a helyzeten semmit se változtattak s a kormány és a többség nyugodtan fogja állani a harcot tovább is az eddig követett taktika alapján.

Megjelent az írógéptechnika királya a látható írásu

— Olcsóbb bármely írógépnél. —

ROYAL STANDARD IRÓGÉP

Könnyű kezelhetősége, tartós szerkezete, nagy átütő képessége páratlan. Oldalszorítók nélkül vezet a legkisebb és vastagabb papirost is.

Ujvidéki képviselő: Mártonfi István ur Erzsébet szálló. — Városunkban is számos helyen bevezetve.

Ára 550 Korona.

Telefon: 36-96

KOVÁCS A. és Tsa. Budapest V., Nádor-u. 26.

HIREK.

Személyi hir. *Dr. Szlezák Lajos* országgyűlési képviselőnk mult pénteken Budapestre utazott, hogy a parlament tárgyalásain résztvehessen.

Személyi hir. *Dr. Szele Róbert* a szegedi tankerület főigazgatója szombaton folyó hó 2-án városunkban tartózkodott, hogy az új gimnázium építésének ügyében a mértékadó tényezőkkel a haladéktalanul szükségessé vált intézkedéseket megtegye.

Szüreti multság. Az „Ujvidéki Katolikus Olvasókör” vasárnapi szüreti multsága iránt a rendezőség lelkesen fáradozik és így a siker sem fog elmaradni. *Dr. Piukovich Sándor* elnök felkéri azokat a nemeskeblű adakozókat, akik szőlőt hajlandók adományozni, kegyeskedjenek azt hozzájuttatni.

Gyászrovat. *Balog Dezsőt*, az ujvidéki „Krausz Dávid” cég tulajdonosát mély gyász érte; édesatyja mult csütörtökön Budapesten meghalt. Temetése nagy részvét mellett folyt le ugyanott.

Multság. Vasárnap tartotta a keresztényszocialista-egyesület „Harsona” dalárdája a polgári céllövész egyesület helyiségeiben szüreti multságát, amely ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben fényes sikert eredményezett. A rendezés nehéz munkája *Szirmai György* és *Barsy Viktor* lelkesekre nehezedett, akik a beléjük helyezett bizalomnak derekasan feleltek meg.

A miniszter köszönete. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Ernst József* kereskedelmi tanácsos, ujvidéki lakosnak, az *ujvidéki kath. magyar főgimnázium* tanulói javára 500 korona tőkével tett alapítványért, köszönetét nyilvánította.

Házasság. *Dr. Grossmann Adolf* ujvidéki ügyvéd e hó 27-én tartotta esküvőjét *Klein Olga*val Militicsen.

Hírek az evezősegyletből. A helybeli „Danubius” egyesület határozta, hogy evezősegyleti helyiségét megnagyobbítja és ebből a célból a hó vége felé nagyszabású multságot rendez, továbbá, hogy a jövő nyárra nagy regattaverseny tartása iránt fog gondoskodni.

A báró Rudits-öszöndijakat ezidén a következők nyerték el: *Korbai Pál* müncheni egyetemen folytatandó kiképzésére, *Dr. Mikosevits Viktor* és *dr. Parsetich László* ugyancsak külföldi egyetemen felsőbb kiképzésükre.

A magyarkanizsai tüzoltók győzelme. A turini tüzoltóversenyen a magyarkanizsai kitűnő tüzoltóság nagy győzelmet vívott. A bírálóbizottság a bravuros munkáért aranyérmét és ezüst serleget juttatott neki. Azonkívül *Ádám* parancsnok, ki a csapatot vezette, ezüst érmet nyert. A tüzoltókat hazaérkezésükkor zajos óvációban részesítették a kanizsaiak. A vasutnál nagy tömeg várta s zajosan éljenezte őket. *Laczkovits Károly* főjegyző, főparancsnok lendületes beszéddel köszöntötte őket. Majd istenitiszteletrre s azután bankettre

mentek. *Iffy Vojnits István* főispán üdvözlő-sürgőnyt küldött.

Visszatérő katonák. A hadgyakorlatok befejezést nyervén kedden a péterváradí, szerdán pedig a helybeli honvéd és közös katonaság hazatért. A szabadságolás a napokban veszi kezdetét.

Vásár. A miniszter megengedte, hogy városunkban a rossz időjárás miatt augusztus hóban elmaradt vásár helyett szept. 16.—18-án pótvásár tartassék.

Változás a téli menetrendben. Az október 1-én életbelépő új vasuti menetrendnek amennyiben lesz bennünket érdeklődő változása, hogy a reggel Budapestről—Belgrádba induló és délután Belgrádból—Budapestre visszamenő ugynevezett kis gyorsvonat ezután csak Ujvidékig illetve Ujvidéktől fog közlekedni, minthogy Szerbia az ezen vonatpár fenntartásához szükséges és részére eső költségeket nem akarja fedezni. A gombosi hid átadásával ezenfelül gyorsabb lesz a közlekedés a Szabadka—Bródi vonalon, továbbá a szabadka-báttaszéki vonal elsőrangú munkálatai elkészülvén, itt is nagyobb menetsebességgel fognak a vonatok közlekedni.

Veni Sancte. A középiskolákban és a polgári iskolákban a beiratások befejeztetvén, a Veni Sancte és az évnnyitó ünnepség megtartatott, még pedig a kir. kath. magyar főgimnáziumi és a felsőkereskedelmi iskola tanulóifjúsága részére folyó hó 5-én, míg a polgári iskolák részére szeptember 6-án. A tanulóifjúság létszáma mindenütt megnövekedett, a kir. kath. magy. főgimn. a jelentkezők nagy számára való tekintettel ez évben a harmadik osztály párhuzamosított a második osztály helyett, amely osztályba eddig csak 59 tanuló iratkozott. A tantermek így is igen szűkek és alig képesek a tanulókat befogadni, főként ha tekintetbe vesszük, hogy minden egyes osztályban a létszám igen tekintélyes. A hiányon rövidesen belül az új gimnáziumi épület fog segíteni. Hasonló zsufoltság van a polgári iskolában is. Az igazgatóság indokolt felterjesztéssel fordult a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, hogy a harmadik osztályt párhuzamosítsa, amire itt, a nemzetiségi vidéken a tulzsufoltság elkerülése miatt föltétlenül szükség van. Biztat a remény, hogy ez a kérdés is hamarosan kedvező elintézését fog nyerni, amennyiben a tantestület jelenleg emberfeletti, lélekölő munkát végez. — A felsőkereskedelmi

iskola mindegyik osztálya megtelt, a párhuzamos osztályok visszaállítására itt is szükség volna.

Péter szerb király és családja tudvalevőleg külön udvari vonattal mentek Helena hercegnéasszony esküvőjére. A külön udvari vonat a mult héten vasuti állomásunkon is megállt és öt percig tartózkodott itt.

Eszküdtek. A szeptember 18—30-áig tartandó esküdszéki tárgyalásokra kisorsoltattak, mint *rendes esküdtek:* Dr. Oppenheimer Armin, Palásti András, Kocián József, Peikert János, Königstüdtler Béla, Mayer Arnold, Wertheim Henrik, Matkovits Rókus, Kasper Gergely, Ernst József, Wachtl Imre, Villetti Vilmos, Varsányi Lajos, Vermes Henrik, Deutsch Ignác, Bilicey Gyula, dr. Sztritomirovics László, Butter Ferenc, Sági József, Csellkovic Vilmos, dr. Barta Eéllx, Hirschenhauser Benó, Biró Dezső, Bauer Ferenc, dr. Baics Lázár, Kocsis Pál, Kertész Mór, ifj. Dorosnyák Béla, Mayer Ignác, Gausz Fábian. *Mint helyettes esküdtek:* Kiss István, Varga Lajos, Fürti Kovács József, Braun Péter, Weisz Ádám, Werbácsi Sándor, Szics Imre, Tibold Mihály, Sörös Mihály, Bogdanovics János.

Uj községi jegyző. A Fejes Ágoston Veckerfalvai jegyző halálával megüresedett állásra Kuszli Gyula ópalánkai, Müller Géza szilbácsi, Simándy István palánkai, Egi Lajos szépligeti és Fischer Nándor bóróci segédjegyzők pályáztak, akik közül nagy szótöbbséggel *Simándy István* választott meg.

Megerősítés. A csurogi községi el. iskolánál alkalmazott ideiglenes minőségű tanítót, Kaszapinovity Pétert a közoktatásügyi miniszter ebben az állásában megerősítette.

Jóváhagyott alapszabályok. A *palánkai* munkások egylete alapszabályait jóváhagyta a helyigminiszter.

Káplánok áthelyezése. Az érsek a következő káplánok áthelyezését rendelte el: Belt Antal Hajósról Kerénybe, Pintz János Szilberekről Hajósra, Plank Ferenc Szentamásról Szilberekre, Szabó István Temerinből Madarasra, Lippay Imre Madarasról Temerinbe, Rogiener Gyula Adáról Keczelre, Böhm Jenő Keczelről Jánosalmára, Tóth István Jánosalmáról Adára, Gulyás Károly Adáról Csantavérre, Kazinczy Imre Temerinből Adára, Horváth János Bácsföldvárról Temerinbe, Nikl Jenő Péterrévéről Topolyára, Dalmann Nándor Topolyáról Péterrévére, Szorg Péter Vaskutról Regőcérre, Wier János ujmisés Vaskutra, Eberhard Péter Kulára, Schur Ádám Bajmokról Nagybaracsákra, Rausch Mihály Nagybaracsákról Bajmokra és Garay Béla diakonus Szentamásra.

A zental függetlenségi pártgyűlésről egy előkelő lap így ír: (Zentán a függetlenségi pártgyűlést tartottak, melyen a katonai javaslatok ellen foglaltak állást. A választói jog mellett is szerettek volna határozni, de mert a Kossuth-párt vezetői az általános, egyenlő és titkos választói jogot nem óhajtták, hát ez a pont leszorult a napirendről. Határozati javaslatot is fogadtak el, melyben gróf *Kuen-Hedervary* miniszterelnököt és kormányát nemzetietlennek és hazafiatlannak kiáltották ki, mert a kvótát ujabban nem emeli, a horvát beszédet, melyért ők annyira lelkesültek, a parlamentben meg nem engedi. Dr.

Elegáns

kitűnő állapotban levő butorok, zöld pluche, salon diván, fauteuil, diófa íróasztal, könyvvállvány, tükör, bördíván, gázcsillárok stb. elkötözés miatt eladó.

Értekezni Kardos Ignác polg. isk. igazgató urnál lehet.

— Elsőrangú férfidivat-áruház. —

Kizárólagosan a férfidivat legujabb, legszebb- és legjobb választékát felölelő

áruházamat

Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt Seidling Pál órás mellett megnyitottam. Mint a Fischer Sándor áruháza férfidivatosztályának 10 éven át volt vezetőjének elég alkalmam nyílt e téren bő szakismereteket szereznem, melyeket érvényesíteni fogok. Áruházam felőleli a férfi divatcikkek különlegességein kívül

a vadászati cikkek minden válfaját is.

Törekvésem a nagyérdemű közönség minden igényét kielégíteni és ezért becses támogatását kérem.

Egy próba bevásárlás meggyőz mindenkit, hogy áruházam hézgapótló e nembn.

Áruháznyitás: augusztus elsején.

Teljes tisztelettel

Fischer Vladimir Pál.

Mikosevits Kanutot pedig felszólították, hogy tegye le a mandátumot. A zentai követ persze siet a megtisztelő kérelemnek eleget tenni. De mennyre siet!

Az adós boszúja. Sztojsics Mladen bórci napszámot és családját hosszab időn át gyógykezelte Dr. Kohn Adolf bórci községi orvos. A gyógykezelési díjat Sztojsics nem akarta megfizetni. Az orvos beperelte Sztojsicsot, majd elérveztette a házát. Sztojsics Mladent ez annyira elkésérítette, hogy tegnap elment az orvos lakására és fejével fejbévágta az orvost. Dr. Kohn a halállal vívódik. Sztojsicsot letartóztatták.

Egy postaszolga eltélése. *Sarnyai János* 44 éves zombori postaszolga a Bácsalmásról Katymárig vezető vasút mentén állandóan dézmálta a pénzesleveleket. Egy ízben egy Boroszlóba föladott pénzeslevélből hiányzott 100 korona. Mások pedig Suhajda János Madarasra küldött pénzeslevelét bontotta fel. Kivett belőle két drb. 20 koronás bankjegyet, két váltót azonban benne hagyott és ismét beragasztotta a levelet. *Dr. Rényi Károly* zombori póstatikár törbe akarta csalni a tolvajt, azért eszelh folyamadott. Szabadkáról feladott két nem létező névre: Nagy Kálmánnak Őrszállásra és Lederer Abrahánnak Bezdánba 2 drb. ajánlott levelet 10—10 korona tartalommal. A postaszolga ezeket a leveleket is felbontotta és kicsente belőlük a pénzt. Lopás büntette miatt följelentték és egyben elcsapták állásából. A szabadkai kir. törvényszék büntető bírósága felelőségre vonta Sarnyai Jánost és két rendbeli lopás büntette miatt *hat havi börtönrre ítélte.* Az ítélet jogerős.

Tüzifa az ujvidéki törvényszék részére. Az ujvidéki kir. törvényszék elnöke szeptember 3-án versenytárgyalást tartott 827 m³ csergertyán, illetve tölgytüzifa szállításra. Ajánlatot tettek Ernst János és fiai (Ujvidék) tölgyhasábfára m³-ként 10 koronával, amelyet elfogadtak és jóváhagyás végett a szegedi kir. ítéltábla elnökéhez fölterjesztették.

Levelésikasztás a palánkai postán A palánkai m. kir. postahivatalnál, a palánkai főszolgabíró által f. hó 19-én feladott ajánlott levél ismeretlen módon eltűnt. Miután a hivatalbeliek nem tudtak az elveszett levél nyomára akadni, a csendőrség közbelépése vált szükségessé, mely hosszas nyomozás után kiderítette, hogy a hiányzó levelet Nüssl Kálmán kiadó sikkasztotta el. A levelet felbontotta s a postaépület egy félreeső helyére dobta. A bűnös utratért fiatallembert, aki bevallotta tettét s állásáról nyomban leköszönt, a csendőrség följelentette az ügyészségnek.

Hajóforgalmi értesítés. A Dunagőzhajózási társaság közli, hogy a folyó évi 4. számú menetrend szerint Mohács, Baja és Budapest között közlekedő személyhajókkal szállított, fuvarjegyelg bérmentve Budapestre feladott és a központi vásárcsarnokban közvetlen eladásra szánt vásárcsarnoki árak folyó évi szeptember hó 1-től kezdve a központi vásárcsarnoknál fognak kirakatni.

Az elásott csecsemő. A bácsmadarasi csendőrség f. hó 29-én letartóztatta a madarasi szépek szepét, Nagy Kata leányzót, ki ellen irigyei és titkos ellenségei azt a vádat emelték, hogy megölte bűnös szerelmének gyümölcsét, újszülött gyermekét. A csendőrség megjelent Nagy Katiék házában, kutatott és keresett, de semmitsem tudott kideríteni. Már ugylátszott, hogy a nyomozás eredménytelen marad, midőn a leány a keresztkérdések sulya alatt bevallotta sötét bűnét, hogy újszülött gyermekét a kertben elásta. A csendőrség az adott nyomon felásták a kertet s a csecsemő hulláját a bűnfelekkel együtt megtalálták.

Öngyilkosság vagy baleset. Baján — mint levelezőnk írja — Fischer Józsefet, akit az elmegyógyintézetből kiadtak családi gondozásba, s aki eltűnt, szombaton kifogták a halászköz. Nem tudni, hogy öngyilkos volt-e vagy szerencsétlenség történt. De inkább lehetséges, hogy maga vetett véget életének, mert otthon is mindig emlegette, hogy „vagy kötélnék, vagy viznek.”

Figyelmeztetés. A *Bács-zeneiskola* igazgatósága lapunk után figyelmezteti a t. közönséget, hogy *idejekorán értesítsék gyermekeik fölvétele ügyében, lehetőleg már most,* nehogy a létszám megtelte után elkésve jelentkezzenek a belépő tanulók.

Lakások, elképzelhetők-e vén házban sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Herceg István gyógyszer-tárban Ujvidéken és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán.

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

A magyar Duna.

— Irta: dr. Piukovich Sándor. —

XI.

A kis Duna az Alsócsallóközben tovább folytatja utját lefelé. *Marcsháza, Rózsamajor, Udvarnok* telepek mellett elhaladva *Kürt* felé közeledünk. Az 1138 óta fennálló, alig ezer lakost számláló kisközség ma a Pálffyaké. Különös nevezetessége a középkori építészetnek egyik igen szembevető maradványa, a góth stílusban épült templom. Ugyancsak igen régi csallóközi helység *Vámosfalva*, amelynek határában szintén a Pálffyak uradalma terül el. Történelmileg nevezetes dátumra tett szert 1683 februárius 23-án, amikor is 300 török rohamának volt kénytelen ellenállni és amikor több mint száz lakos került a törökök fogságába.

Sokat szenvedett, főként az utóbbi években, az árviztől a legközelebbi község, *Vásárvölgy*, amelynek eredete szintén a 13-ik századba megy vissza. Régen birtokolja az itt levő fekvéseket a pozsonyi káptalan. Templomát 1757-ben Bathányi József pozsonyi prépost építette. Lakosainak száma meghaladja a másfélezret. A mult században híres városaival, főként marhavásáraival tett nevezetességre szert. Itt van Popper Emilnek szeszfinomítója.

Mielőtt még Pozsonymegyétől bucsut vennénk, *Alsónyárasdra* és *Felsőnyárasdra* irányítjuk figyelmünket. Valamikor egy község volt, csak újabban választották ketté. IV. Béla idejében keletkezett szintén, mint sok egyéb csallóközi telep. Nagy fontossága a mult századból való, amikor is jelentőségteljes állomása volt a Pestről-Pozsonyba iparkodóknak, akik az uradalmi vendéglőben nem egyszer háltak meg. Két emlék van a községben, az egyik a millennium alkalmával teleplezett honvédelmek, a másikat Geramb osztrák alezredes emlékére állították fel, aki itt 1849. januárius 13-án elesett. A Pálffy-féle uradalmi kastély számos igen értékes ereklyét rejt magában.

Es így beletűnik volna *Komárom* megye csallóközi járásába. Első helyünk jobbról *Guta*, ahol a Vág egyesül a kis-Dunával, hogy aztán Komáromnál a nagy-Dunába siessen. *Guta* Komárom megye egyik legnagyobb közsé-

ge. Lakócai legtöbnyire jászok, akik a török-tatár pusztítások után menekültek ide az árterületre, ahol biztonságban érezték magukat. A legrégebbi házak cölöpkön épültek. A községnek igen sokat kellett szenvednie az árvizektől. A lakosok főfoglalkozása a halászaton kívül a szénával való kereskedés; igen sok szénával terhelt hajót látunk a Dunán lefelé evezni, amelyeknek vezetőiben gútai lakosokat vélünk felismerni. A község kiváltságos helyzetet vándikált magának, ami főként védett és az év némely szakában megközelíthetetlen fekvésének tulajdonítandó.

Ez a kedvező fekvése eredményezte azt is, hogy főként a török elleni harcok idejében őrséggel látták el a harcoló falak, itt táborozott őrségével 1707-ben Stahremberg Guidó. Őriási védgátakat helyeztek el az ármentesítő társulatok a község eléggé tekintélyes határában a víz beszivárgásának ellensúlyozására. Emellett azonban Gutának a másik romboló elemmel is kellett megküzdenie, a tűzzel, amely nagyon sokszor kért tekintélyes áldozatokat, legutóbb hatalmas mértékben 1899-ben. Uralja a községet a magasán kiemelkedő templom, amelyet bástyafalakkal erősítettek meg. Ezeket a falakon nem egy lórést találunk.

Tanyák mellett hömpölyög a Vágtól duzzadt Kis-Duna előre, már látszanak messziről *Komárom* falai, mi meg ezalatt a kis Keszegfalva mellett surranunk el, amely 13. században alakult község szintén nem egy alkalommal volt kénytelen az árviztől szenvedni. Tulajdonosai voltak a Gyulayak, a Pósarok, Huszár Éva és Julianna, míg most főbirtokosai sorában az esztergomi érsekség és Pulay Géza szerepel. Igen sokat szenvedett a törökök idejében, akik ennek a helynek sem kegyelmeztek meg.

Kevéssel a község alatt törtet a Vág-dunába a Nyitra és mi beértünk Komáromba. Menjünk most a Nagyduván végig *Pozsonytól—Komáromig*.

Néhány perc múlva a *Brennersziget* mellett termünk, majd a jobboldalon *Höpcseny* mellett haladunk el. Ez a háromezer lakost számláló horvát és német lakosokból álló község a történelemben nem jelentékeny szerepet játszott. Itt gyülekeztek V. István hadai 1271. május 9-én, itt akarja 1454-ben V. László Hunyadi Jánost törbe csalni, itt harcol Bethlen Gábor 1620. októberben a kozákok ellen.

Három kilométernyire innen *Járfalu* mellett megy el hajónk. A mosoni oldalon fekszik, míg vele szemben *Ökörliget* telep terül el. Majd *Oroszvár* a legközelebbi mosonmegyei helyiség. Igen szép windsori kastély ékesíti a községet, amely a maga nemében páratlan Tulajdonosa özv. Henckel Donnermark grófné szül. Kászonyi Laura. Nem kevésebbé van hivatva érdeklődést kelteni a 13. századbeli román stílusú templom.

A pozsonymegyei balparton *Szemet* fekszik. Tízezer lakósa lehet, jobbára róm. katolikus vallású magyarok. Az Apponyi családnak van a határban tekintélyesebb birtoka. Különösen a gótikus templomra irányíthatjuk figyeimünket, amely a tizennegyedik századból való. Oltárképei közül főként a Keresztelő Szent János életét bemutató csoportozat tűnik ki.

A szembenfekvő *Gsun* község mellett ágazik ki a mosoni kis Duna. Itt először is *Rajkát* érintjük, a szolgabíróság székhelyét, majd *Berzenye* kerül elénk. Valamivel odább *Kili* érdemel említést, ahol 1705-ben a császári hadsereg Károlyi Sándor kurucait megverte.

(Folyt. köv.)

Hajós Testvérek Ujvidék.

Gyár: Széchenyi-utca 9. Főüzlet: Kossuth Lajos-utca 44.
Telefon 215. sz. Telefon 111. sz.

mű-, kelme-, ruhafestő-, gőzmosó- és vegytisztító gyára. Szórmefestés. Szórmeeladás. Agytöltisztítás.

FEST

MOS

VEGYTISZTIT

olcsón, jól, gyorsan és kiváló ízléssel. — Vidéki meg-
— bizásokat posta útján pontosan eszközünk.

— Kútön gallértisztító osztály. —

:: Az ::

Apollo-színház

szept. 1-én este ünnepélyesen megnyílt. Előadások naponta d. u. 6-tól vasár- és ünnep nap d. u. 4-től

Egy gyakornok,

esetleg kisasszony, ki szerbül is, tud, kezdő fizetéssel azonnal felvétetik. **Schossberger Lajos** ügynökségi irodájában.

Eladó.

A Mátyás király-utca és Hunyadi-utca sarkán levő ház Bővebbet nyújtanak **dr. Plukovich Sándor** és **Gály József**.

LITTKEL.

pezsgőgyártelepe

Pécs.

Főraktár: BUDAPEST Szép-utca 3. sz.

Frigyes Főherceg Ő Császár és királyi Fensége, Salvátor Lipót Főherceg Ő császár és királyi Fensége és a Nemzetközi Hálókoesi és Európai Express-vonat Társaság szállítója. ::

Pezsgőfajok:

Sport Grand Vin Sec, Crémant Rosé, Casino Extra Sec, For England (savanykás), Britannia :: Extra Dry (eukor nélkül.) ::

A legolcsóbb és a legjobb világítás az,

melyet carbitfejlesztéssel létrehozott acetylen égővel teremt az u. n. Mignon készülék. Ennek előállítási költsége óránként 30 gyertyaerősségű világításnál 2 1/2 fillér. Minden világítási zavar nélkül könnyen utántölthető. A töltés alig 3-4 percet vesz igénybe, nem esik semmiféle törvényes ellenőrzés alá és nem jár veszéllyel. Esetleges bevezetéseknel a legolcsóbb költségelőirányzattal szolgálunk. — Legjobb referenciák. ::

Vezérképviselő és egyedárusító a Bácska részére

Bernhart Ferenc

Szilberek (Bács-Bodrog vmegyéje.)

Kínálok ezenfelül 10-100 lángérs reform készüléket a legolcsóbb áron. Montírozási költség egy lámpa részére 3 kor.

UJDONSÁG.

Ajánlok

complett autogen hegesztő- és vágó berendezéseket, amelyek minden géplakatos- és kovács műhelyben szükségesek és amelyek nálam állandóan raktáron vannak. Vevők nálam díjmentesen praktikus hegesztőberendezésre szóló oktatásban részesülnek.

Bernhart Ferenc

a Lakos és Székely cég képviselője. :: (Budapest VI., Lehel utca) ::

KISASSZONY

kerestetik 2 gyermek mellé. Ház-tartáshoz és varráshoz értsen. —

Alapítattott 1882.

Alapítattott 1882.

A legjobbhírű egyenruha-készítő intézet

SUKDOLÁK A.

Pétervárad.

Elvállal mindentféle egyenruhakészítést a legfinomabb és legdivatosabb formában.

Az e szakmába vágó összes cikkek állandóan raktáron tartatnak.

Szolid és pontos kiszolgálás.

— Öt liter —

rendelésnél házhoz szállít

Eredeti

Szerémi

Hegyi

BORT

WACHTL IMRE kádár

— Ujvidék, Petőfi-utca 8. sz. —

ALAPITTATOTT 1890. évben.

Elsőrangú angol és francia női divat-szalón

Maison Bresslauer

Ujvidék, Duna-utca 22.

Izléses kidolgozás.

Mérsékelt árak.

Complett angol costümök,
Complett francia toiletteket,
Complett mennyasszonyi kelengyék,
Nagy választék angol, francia és minden más egyéb szövetujságban és francia díszekben.

Vidékre szóló megrendelésnél elég a derék- és alj méretét beküldeni.

BERICS DANICA

francia nyelvtanítónő, franciaországi tanulmányutjáról visszatért és tanítási óráit Hántér :: 6. sz. alatt levő lakásán megkezdte. ::

Kiadó.

Egy uri lakás a Winkle-féle házban Kossuth Lajos-utca 37. szám alatt, mely áll. 4 szoba, fürdőszoba, vízvezeték és mellék-helyiségekből, folyó évi november hó 1-étől.

Természetes hazai gyógyviz. Biztos gyógyszer: gyomor- és cukor-betegeknek, köszvény, hólyag- és vesebajok ellen.

Félpohár VITA-forrás a gyomor-égetést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa a CONSUM Keresk R.-t. Budapest VII., Teréz-körút 4.

Raktár: Wagner Testv. cégnél Ujvidék. Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógytárban.

Eladó.

Egy új hajtókoesi (Sandlaufer). — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó.

Öt szobából álló uri lakás, 1 és fél hold szőlővel, külön gazdasági házzal a futtaki országot mellett. Bővebbet Szalkay Sándor vár. adótisztelnél.

3 hold

szőlő a telepen külön-külön eladó. Egy hold gazdasági épületekkel és egy hold egyemeletes villával. — Bővebbet Petőfi-utca 48. szám alatt.

Az első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság nyári menetrendje

Ujvidékről — Zimonyba naponként d. u. 5 óra 40 perckor.

Ujvidékről — Orsova — Galacra kedden, szerdán, pénteken, vasárnap d. u. 5 óra 40 perckor.

Ujvidékről — Budapestre naponként d. e. 11 óra 45 perckor.

Ujvidékről a tiszai állomásokra szerdán, pénteken és vasárnap d. u. 5 óra 40 perckor

